

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Prawo autorskie i prasowe - ćwiczenia do wykładu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Prowadzący                                                         | dr Łukasz Goniak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wydział                                                            | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Kierunek                                                           | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Poziom studiów                                                     | I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Profil studiów                                                     | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Forma studiów                                                      | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2024/2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Rok studiów                                                        | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Semestr                                                            | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | DL_W01, DL_W09, DL_U08, DL_U09, DL_K06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Liczba ECTS                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wymagania wstępne                                                  | Student posiada ogólną wiedzę o funkcjonowaniu mediów, odróżnia podstawowe pojęcia z zakresu prawa prasowego i autorskiego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Opis i cele przedmiotu<br>Prawo autorskie i prasowe                | Ćwiczenia stanowią w znacznej mierze uzupełnienie, pogłębienie, a także zweryfikowanie (przećwiczenie) w praktyce wiadomości nabytych w trakcie wykładu. Mają przede wszystkim na celu wykształcenie u studentów umiejętności samodzielnego rozstrzygania (oceny) kwestii prawnych z zakresu prawa prasowego i autorskiego, które mogą w przyszłości się pojawić w trakcie wykonywanej przez nich pracy. Ponadto zmierzają do przyswojenia wiedzy/ wiadomości pozwalających w przyszłości zdecydować, w jaki sposób dziennikarz powinien zachować się w danej sytuacji. W trakcie ćwiczeń uczestnicy analizować będą poszczególne sytuacje/ przypadki związane ze stosowaniem prawa prasowego i autorskiego (case study/ kazusy). Poznają też najnowsze orzecznictwo w tym zakresie. |

|  |                                                                                                                                                                                                      |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Zajęcia mają dostarczyć studentom wiedzy i umiejętności/kompetencji, które pozwolą w przyszłości podejmować właściwe i zgodne z prawem decyzje w trakcie wykonywania zawodu dziennikarza (i innych). |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                                                                                                                                           | Liczba godzin |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Prawo autorskie i prasowe:                                                                                                                                                                                  |               |
| 1. Wprowadzenie do przedmiotu i prezentacja podstawowych informacji istotnych dla studenta (warunki zaliczenia, efekty do osiągnięcia, zakres tematyczny przedmiotu i in.)                                  | 2             |
| 2. Prasa w rozumieniu prawa prasowego - ćwiczenia do wykładu (kazus 1)                                                                                                                                      | 2             |
| 3. Co to jest informacja publiczna - czy informacja o wieku sędziego to informacja publiczna? (kazus 2); czy zapis monitoringu ulicznego to informacja publiczna? (kazus 3)                                 | 2             |
| 4. Wypowiedź o faktach czy opinia? Lech Wałęsa o winnych katastrofy smoleńskiej - (kazus nr 4)                                                                                                              | 2             |
| 5. Czy dziennikarz może ponieść odpowiedzialność prawną za napisanie prawdy? (kazus 5).                                                                                                                     | 2             |
| 6. Czy dziennikarz musi ponieść odpowiedzialność prawną za napisanie nieprawdy? (kazus 6)                                                                                                                   | 2             |
| 7. Ochrona źródeł informacji - czy przekazanie pracodawcy nr telefonu pracownika (źródła informacji), który wprost nie żądał pozostania anonimowym, stanowi naruszenie tajemnicy dziennikarskiej? (kazus 7) | 2             |
| 8. Pojęcie utworu w rozumieniu prawa autorskiego. Czy film pornograficzny/ wzory na oknie („mróz”)/ selfie małpy/ obraz namalowany przez słonie lub AI to utwór w rozumieniu prawa autorskiego? (kazus 8)   | 2             |
| 9. Komu przynależą prawa autorskie do utworu pracowniczego/zależnego, połączonego, współautorskiego i innych (kazus 9)                                                                                      | 2             |
| 10. Utwory z nielegalnego źródła - czy to legalne (np. czytanie książek z nielegalnych źródeł?) (kazus 10)                                                                                                  | 2             |
| 11. Dozwolony użytek osobisty - czy prawo dostrzega różnicę między przyjacielem a kolegą ze studiów? (kazus 11)                                                                                             | 2             |
| 12. Dozwolony użytek publiczny - prawo do cytatu i inne. Czy kurowanie treści jest legalne (kazus 12)                                                                                                       | 2             |
| 13. <i>Ghostwriting</i> , czyli o autorskich prawa osobistych - czy to legalne? (kazus 13)                                                                                                                  | 2             |
| 14. Pojęcie i istota plagiat, czyli czy można splagiatować samego siebie (autoplagiat) (kazus 14)                                                                                                           | 2             |
| 15. Zaliczenie ćwiczeń.                                                                                                                                                                                     | 2             |
| Łącznie godzin:                                                                                                                                                                                             | 30            |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| Kategoria efektu<br>(W, U, K) | <u>Kierunkowe</u><br>efekty uczenia się<br><br>(co ogólnie<br>absolwent po tych studiach<br>będzie wiedział i umiał)                         | Opis <u>przedmiotowych</u><br>efektów uczenia się<br><br>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mieralne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują dany<br>efekt )<br><br>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b><br>będzie wiedział i umiał)                                                                                                   | Sposoby<br>weryfikacji efektów<br>uczenia się<br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin ustny,<br>egzamin pisemny,<br>sprawozdanie,<br>prezentacja na zajęciach,<br>raport, projekt<br>indywidualny, grupowy..) |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W01                        | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie pojęcia i teorie z zakresu nauk społecznych dotyczące dziennikarstwa i komunikacji społecznej          | W1 – student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie pojęcia prasy, utworu i inne zdefiniowane w prawie prasowym i autorskim (temat 2 i 8)                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kolokwium końcowe w formie testu oraz dwóch pytań otwartych, aktywność na zajęciach, w tym rozwiązywanie kazusów                                                                                             |
| DL_W09                        | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe normy prawne i etyczne związane z funkcjonowaniem mediów i wykonywaniem zawodu dziennikarza | W2 – student samodzielnie definiuje podstawowe pojęcia prawa prasowego i autorskiego (tematy 2, 3 i 8)<br><br>W3 – student wyjaśnia i tłumaczy kwestie związane z prawami i obowiązkami dziennikarzy (tematy 4, 6 i 7)<br><br>W4 – student wyjaśnia podstawy odpowiedzialności dziennikarzy (i innych osób) za naruszenie praw i obowiązków, w tym naruszenie dóbr osobistych (temat 5)                                      | Kolokwium końcowe w formie testu oraz dwóch pytań otwartych, aktywność na zajęciach, w tym rozwiązywanie kazusów                                                                                             |
| DL_U08                        | Potrafi interpretować regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodem i postępować zgodnie z nimi                                           | U1 – student rozpoznaje / identyfikuje sytuacje i przepisy, które odnoszą się do tego konkretnego problemu prawnego, a dotyczą kwestii uregulowanych w prawie autorskim i prasowym (temat 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)<br><br>U2 - student proponuje rozwiązania problemów (spraw), które odnoszą się do poszczególnych regulacji prawnych omawianych w trakcie wykładu i ćwiczeń (np. czy monitoring uliczny | Aktywność w trakcie ćwiczeń (dyskusja nad kazusami), kolokwium końcowe w części trzeciego pytania otwartego o wybranej sprawie (case; kazus)                                                                 |

|        |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                              |
|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        |                                                                                                                                                            | <p>jest informacją prasową? czy selfie mały stanowi utwór w rozumieniu prawa autorskiego?) (temat 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14)</p> <p>U3 – student wyprowadza prawidłowe wnioski wynikające z obowiązków określonych w prawie prasowym i autorskim (tematy 5, 6, 7 i 14)</p>                                                                                                                                                      |                                                                                                                                              |
| DL_U09 | Potrafi rozstrzygać dylematy zawodowe zgodnie z normami etyki zawodowej, przewiduje skutki swoich działań w prawnym i etycznym aspekcie wykonywania zawodu | <p>U4 – student zachowuje ostrożność w sytuacjach związanych z informatorami (ochrona tajemnicy dziennikarskiej) (temat 7)</p> <p>U5 – student wskazuje odpowiedzialność za słowo i wypowiedziane w prasie sądy (temat 5, 6 i 7)</p> <p>U6 – student jest zorientowany na prawidłowe korzystanie ze swoich praw (bez nadużyć np. prawa do anonimatu czy też wolności słowa; prawo do cytatu, dozwolony użytek) (temat 5, 6, 7, 11, 12, 13)</p> | Aktywność w trakcie ćwiczeń (dyskusja nad kazusami), kolokwium końcowe w części trzeciego pytania otwartego o wybranej sprawie (case; kazus) |
| DL_K06 |                                                                                                                                                            | <p>K1 – student jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej i norm zasad współżycia społecznego (temat 5, 6 i 10)</p> <p>K2 – student zachowuje ostrożność w sytuacjach uregulowanych prawem prasowym i autorskim, które mogą szkodzić innym (np. ochrona źródeł informacji) (temat 7)</p>                                                                                                                                       | Aktywność w trakcie ćwiczeń (dyskusja nad kazusami), kolokwium końcowe w części trzeciego pytania otwartego o wybranej sprawie (case; kazus) |

## Metody dydaktyczne

*(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)*

|    |                        |
|----|------------------------|
| 1. | Dyskusja               |
| 2. | Praca z tekstami       |
| 3. | Prace zadawane do domu |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                              | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|----------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                     | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami   |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                 |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zajęć, osobiste prace | 10            | 30/1                       |
|                       | przygotowanie do testu końcowego       | 20            |                            |

### Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Na ocenę składają się:

1. Aktywność na zajęciach - 50%;
2. Wynik z kolokwium – 50%

Kolokwium składa się z trzech pytań otwartych, w tym co najmniej jednego przypadku do rozwiązania – 5 pkt za każdą poprawnie udzieloną odpowiedź na pytanie - oraz dziesięć pytań testowych (jednokrotnego wyboru) – 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź na pytanie.

Ocena końcowa = 1 + 2 (j.w.) - przy uwzględnieniu wskazanych proporcji.

Punktacja w ramach egzaminu:

- 25 - 23 – 5
- 22 – 21 – 4,5
- 20 – 18 – 4
- 17 – 16 – 3,5
- 15 – 13 – 3

Punktacja za aktywność na zajęciach:

- 9 - 10 - 5
- 7 - 8 - 4,5
- 5 - 6 - 4
- 3 - 4 - 3,5
- 1 - 2 - 3

W zakresie efektów DL\_W01, DL\_W09, DL\_U08, DL\_K06

- na ocenę 5:

w zaawansowanym stopniu zna i rozumie pojęcia prasy, redaktora naczelnego, dziennikarza, autora i inne zdefiniowane w prawie prasowym i autorskim; wyjaśnia i tłumaczy kwestie związane z prawami i obowiązkami dziennikarzy (autorów) oraz odpowiedzialnością za naruszenie praw i obowiązków identyfikując orzeczenia sądów, które wskazują na prawidłowe rozumienie norm prawa prasowego i autorskiego; samodzielnie rozpoznaje przepisy istotne z punktu widzenia poszczególnych sytuacji/ zdarzeń uregulowanych w prawie autorskim i prasowym; samodzielnie proponuje rozwiązania przypadków (spraw), które

odnoszą się do poszczególnych regulacji prawnych omawianych w trakcie ćwiczeń; zachowuje ostrożność w sytuacjach określonych przez prawo prasowe i autorskie;

- na ocenę 4:

w zaawansowanym stopniu zna i rozumie pojęcia prasy, redaktora naczelnego, dziennikarza, autora i inne zdefiniowane w prawie prasowym i autorskim, choć potrzebuje niewielkiego wsparcia w tym zakresie; wyjaśnia i tłumaczy kwestie związane z prawami i obowiązkami dziennikarzy (autorów) oraz odpowiedzialnością za naruszenie praw i obowiązków identyfikując podstawowe orzeczenia sądów, które wskazują na prawidłowe rozumienie norm prawa prasowego i autorskiego - przy wsparciu nauczyciela; samodzielnie rozpoznaje przepisy istotne z punktu widzenia poszczególnych sytuacji/ zdarzeń uregulowanych w prawie autorskim i prasowym - przy niewielkim wsparciu nauczyciela; samodzielnie proponuje rozwiązania kasusów (spraw), które odnoszą się do poszczególnych regulacji prawnych omawianych w trakcie ćwiczeń - przy niewielkim wsparciu nauczyciela; zachowuje ostrożność w sytuacjach określonych przez prawo prasowe i autorskie;

- na ocenę 3:

w zaawansowanym stopniu zna i rozumie pojęcia prasy, redaktora naczelnego, dziennikarza, autora i inne zdefiniowane w prawie prasowym i autorskim, choć potrzebuje wsparcia w tym zakresie; wyjaśnia i tłumaczy kwestie związane z prawami i obowiązkami dziennikarzy (autorów) oraz odpowiedzialnością za naruszenie praw i obowiązków identyfikując niektóre orzeczenia sądów, które wskazują na prawidłowe rozumienie norm prawa prasowego i autorskiego - przy wsparciu nauczyciela; samodzielnie rozpoznaje przepisy istotne z punktu widzenia poszczególnych sytuacji/ zdarzeń uregulowanych w prawie autorskim i prasowym - przy wsparciu nauczyciela; samodzielnie proponuje rozwiązania kasusów (spraw), które odnoszą się do poszczególnych regulacji prawnych omawianych w trakcie ćwiczeń - przy wsparciu nauczyciela; najczęściej zachowuje ostrożność w sytuacjach określonych przez prawo prasowe i autorskie.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                                                                   |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | J. Sieńczyło-Chlabicz (red.) – Prawo mediów, LEX (dostępny online dla studentów UKSW) – wybrane fragmenty – zgodnie z prezentacją na wykładzie;                   |
| 2. | J. Sieńczyło-Chlabicz (red.) – Prawo własności intelektualnej, LEX (dostępny online dla studentów UKSW) – wybrane fragmenty – zgodnie z prezentacją na wykładzie; |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Ł. Goniak, Nadużycie (prawa do) anonimatu przez dziennikarzy. Wymiar praktyczno-prawny, Roczniki Nauk Społecznych, 2023, vol. 51, nr 3, s.119-142                                                                                                                                                          |
| 2. | Ł. Goniak, Nowy wymiar mediów i dziennikarstwa w internecie, czyli o (nie)legalnych praktykach w świetle prawa i orzecznictwa polskich sądów W: W nowomediowej przestrzeni: dziennikarze, celebryci, politycy/ Jeziński Marek, Mateja Magdalena, Wojtkowski Łukasz (red.), 2014, Wydawnictwo UMK, s. 11-30 |
| 3. | J. Sobczak – Prawo prasowe. Komentarz, LEX (dostępny online dla studentów UKSW) – wybrane fragmenty – zgodnie z prezentacją na wykładzie;                                                                                                                                                                  |

|    |                                                                                                                                                                                    |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. | M. Brzozowska-Pasieka, M. Olszyński, J. Pasieka – Prawo prasowe. Komentarz, Legalis (dostępny online dla studentów UKSW) – wybrane fragmenty – zgodnie z prezentacją na wykładzie; |
| 5. | R, Markiewicz, Ilustrowane prawo autorskiej, Wolters Kluwer, Warszawa 2018 – wybrane fragmenty – zgodnie z prezentacją na wykładzie;                                               |
| 7. | Wybrane przepisy: Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe, Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.                                       |

**\* lista rodzajów zajęć**

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*